

**DOMNĪCA par zvejniecības mantojumu,
īpaši zvejas tīklu darināšanas prasmju saglabāšanu un attīstību
Jūrmalas valstspilsētas un Tukuma novada piekrastē**

2023.gada 30.novembrī plkst 13:00 – 16:30

Daudzas seno amatu prasmes, tostarp arī zvejas tīklu darināšana un ar to saistītās tradīcijas, laika gaitā izzūd. Lai rastu labākos risinājumus piekrastes kultūras mantojuma Jūrmalā un Tukuma novadā saglabāšanai, uzturēšanai un tālāknodošanai, tiek rīkotas domnīcas, kurās aktuālos jautājumus apspriež un vērtē kultūras un citu jomu eksperti. Domnīcās tiek aicināti piedalīties arī iedzīvotāji, kuru viedoklis un idejas ir nozīmīgs pienesums mantojuma saglabāšanas programmas izstrādē.

Jūrmalas valstspilsētas pašvaldība un Tukuma novada pašvaldība gatavo kopīgu pieteikumu zvejas tīklu darināšanas prasmju iekļaušanai Latvijas nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā. Gatavojot pieteikumu, ar Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstu tapuši seši videomateriāli par zvejas tīklu, virvju un saivu darināšanu un to izmantošanas tradīcijām.

Zvejniecība un ar to saistītās amatu prasmes ir viens no Latvijas identitāti un kultūrvēsturisko mantojumu raksturojošiem elementiem, īpaši to var attiecināt uz Baltijas jūras un līča piekrastes teritoriju. Viena no zvejniecības blakus jomām ir tīklu darināšana, kas, lai gan ir neliela zvejniecības amatu prasmju joma, ietver būtisku piejūras dzīvesveida un kultūrvēstures daļu ar ticējumiem, tradīcijām un dažādu zināšanu un amatu prasmju – tīklu aušana, virvju vīšana, kokamatniecība saivas darināšanai u.c.

13:00 Pasākuma mērķis

Dace Ziemeļe, Jūrmalas valstspilsētas domes Kultūras nodaļas vadītāja vietniece

13:05 Paneldiskusija – iesildīšanās (*tiešraide Facebook*)

Ieva Vītola, LKA tradicionālās kultūras pētniece

Ingrīda Šmuškova, Tukuma pašvaldības Tūrisma un mantojuma attīstības nodaļas vadītāja

Gita Lancere, LNKC Nemateriālā kultūras mantojuma eksperte

Agnija Saprovska, biedrības “Jūrmalas amatnīca” vadītāja

Anita Alberta – Lapmežciema pagasta muzeja vadītāja

Jolanta Kraukle, Engures saietā nama speciāliste

Moderatore:

Vita Brakovska, biedrības ZINIS vadītāja

14:00 Kafijas pauze

14:15 Ieskats 2.daļā un uzdevums klātesošajiem

14:30 Darbs 5 jauktās komandās (50 ideju ģenerēšana)

15:00 Atgriezeniskā saite no komandām par labākajām idejām

15:30 Dokumentālo filmu skatīšanās,

16:00 Pasākuma noslēgums un neformālā daļa/ “brīvais mikrofons”

**Komandu idejas zvejas tīklu darināšanas prasmju saglabāšanai un attīstībai
Jūrmalas valstspilsētas un Tukuma novada piekrastē**

1.komandas idejas	Praktiskas idejas ("šeit un tagad")	Perspektīvas idejas (vidēja termiņā)	Futūristiskas ("Vīzija")
Ekonomika			Tematisks, izzinošs tīklu parks Linuma izstrādājumu fabrika (darbnīca) – kreklīņi, rotas, basketbola tīkls, interjera priekšmeti, šūpuļtīkli u.c.) Kulinārā mantojuma restorāns + kūpinātava + zivju tirgus
Kopiena	Kopīga aizsargtīklu (maskēšanās nolūkiem) darināšana Apkaimju atmiņu stāstu vakari + apkaimju ekskursijas (vakars veltīts stāstiem, kulinārajam mantojumam/ māca viens otru u.c.)		
Izglītība	Padziļināta izpēte	Mājturības un vizuālās mākslas stundās lokālo prasmju elementi (saivas, tīkliņi u.c.) Konkurss "Vai Tu mīli jūru?"	
Kultūrvide		Zvejnieku diena Tīklu ceļš	

	2.komandas idejas
Ekonomika	Tīklu siešanas amata saglabāšanu veicinātu filē rokdarbu fabrikas saglabāšana, izšujot šajā fabrikā dažādus sadzīves un dekoratīvos priekšmetus Šūpuļtīkli Aizsargtīkli dārzkopībā
Kopiena	Tematiskie svētki, iekļaujot vienotu tēmu Sacensības tīklu lāpīšanā
Izglītība	Mājturībā tīklu siešana Tikšanās ar meistariem Ar zvejniecību saistītas spēles
Kultūrvide	Mākslas objekti/ instalācijas Izzinoši maršruti

	3.komandas idejas
Ekonomika	Zivju degustācijas zvejnieku sētā + amata prasmju demonstrācijas Suvenīru līnija (zvejas rūnu (tīklu atspiegudmi) keramikā un gleznās
Kopiena	Kopiena meklē amata pratējus. Veic intervijas, vāc materiālus utt. Balva prasmju nesējam vai aktīvākajam amata prasmju popularizētājam Kopiena īsteno kopīgus projektus ar muzeju, bibliotēku, kultūras iestādi u.c.
Izglītība	Novadpētniecības stundu ietvaros apgūt mantojumu Muzejpedagoģiskās nodarbības Meistarklases/ pulciņi par šo amatu
Kultūrvide	Zvejas tīkli mākslā – izstāde. 14 gleznotāji no 4 valstīm par zvejniecības tēmu – varētu pārnest uz tīkliem šīs prasmes Pasākumu ietvaros demonstrē amata prasmes (lielie pasākumi – Zvejnieksvētki)

	4.komandas idejas
Ekonomika	Unikāli ūdens attīrīšanas tīkli, veidoti pēc senām Jūrmalas zvejnieku tradīcijām Ražot šķiedru no dabīgām izejvielām, lai izmantotu tīklus saimniecībā, ražošanā utt
Kopiena	Atmiņu stāstījumu vakari par vietējo sadzīvi Seno zvejnieku sētu, māju, dzimtu atdzimšana ar vēsturiskajiem nosaukumiem Interaktīvas spēles, kurās izmantotas zvejniecības termini, tradīcijas utt
Izglītība	Zvejas rīku prasmju apguve (ārpusklases nodarbības no skolas vecuma). Mūsdienu tehnoloģiju izmantošana zvejas rīku ražošanā Atjaunot konkursu, viktorīnu "Vai Tu mīli jūru?" piekrastes ciemos Muzeja pedagoģiskā programma, meistarklases
Kultūrvide	Dekorācijām! Dizainam! Jūrassvētku atdzimšana ar senajām tradīcijām

	5.komandas idejas
Ekonomika	Tīklu izmantošana māju interjerā Tīklu atrakcijas, tīklu parks Šūpuļtīklu ražošana, lai gulētu pie jūras priedēs
Kopiena	Facebook grupa par kopienas komunikāciju caur tīkliem Māmiņas ar bērniem bibliotēkā mācās siet mezglus, siet tīklus – attīsta motoriku
Izglītība	Tīklu labirints publiskā parkā – vides objekts + flash mob Veco zvejnieku zināšanu nodošana jauniešiem. Meistaru vērošana, sadarbība. Darbmācības stundas. Arodizglītība Radošās tīklu darbnīcas un pulciņi skolā
Kultūrvide	Tīklu mantojuma popularizēšana pilsētas svētkos un muzejos kā praktiskās darbnīcas – meistardarbnīcas tīklu siešana Nāru skaistumkonkurss – skaistākā kaimiņiene tīklā (arī virtuālā)

Komandu scenāriji:

Zvejniecības mantojuma līdzsvarota popularizēšana: kā to redzam?

Komanda	NĀKOTNE			
	EKONOMIKA	IZGLĪTĪBA	KOPIENA	KULTŪRVIDE
Komanda #1	3	3	2	2
Komanda #2	3	3	2	2
Komanda #3	2	3	3	2
Komanda #4	3	3	2	2
Komanda #5	3	2	3	2

Audio vizuālie materiāli no pasākuma:

Saite uz diskusijas ierakstu Facebook tīklā:

<https://fb.watch/oHOj11fuVY/>

Fotoreportāža no pasākuma:





Paldies uzņēmējiem, kas tur godā zvejas tīklu darināšanas tradīcijas un pārdevējiem, kas spēj laipni izskaidrot un ieinteresēt!

Fotoreportāža no Zivju veikala Dubultos, Jūrmalā



